

کرسی آزاداندیشی

موضوع کرسی آزاد اندیشی : کارکرد مطهرات در فقه تاریخ: ۹۶/۲/۲۵ استان: قزوین شهر: قزوین

استاد ارائه کننده : سمیه آقاچانی، کبری رشوندی

داور : ام البنین فیروزی

مدرسه علمیه : موسسه آموزش عالی حوزوی کوثر

استاد منتقد : صغری مکاریان، فاطمه نیک فطرت

نتایج دیدگاه مخالف :

به دلیل اینکه آب پاک کننده است همه چیز از جمله سگ را باید پاک کند.

اگر پاک کنندگی زمین قطعی است، باید فرقی بین آسفالت و پارکت و چوب و غیره نباشد.

اگر خاکمال در مورد ولوغ سگ به خاطر قدرت پاک کنندگی لازم است پس با شوینده های قوی هم می توان ولوغ سگ را تمیز و پاک کرد.

حال که آب پاک کننده است، عقل حکم می کند که هر چه شدت آب بیشتر باشد قدرت پاک کنندگی بیشتر شود؛ پس باید قدرت پاک کنندگی آب کر کم فشار از آب قلیل پر فشار بیشتر باشد.

نتایج دیدگاه موافق:

درست است که آب پاک کننده است، ولی در جایی که عین نجاست برداشته شده باشد و سگ خود عین نجاست است.

درست است که زمین پاک کننده است ولی معیار در پاک کنندگی زمین شرع است که حکم می کند و باید تابع شرع بود.

خاکمال ظرف ولوغ سگ از جمله مواردی است که موضوعیت آن برای فقها احراز شده و طریقت ندارد که بتوان جایگزین تعیین کرد.

در شرع ملاک پاک کنندگی آب فشار کم یا زیاد آن نیست؛ بلکه ملاک مطلق بودن آن است. که باید تا آخر استعمال آب در تطهیر این خصوصیت حفظ شود.

چکیده نظرات استاد منتقد :

۱- آیا برای رفع نجاست روش خاصی لازم است؟
۲- برای هر نجاستی مطهری وجود دارد. در مورد زمین که می گویند زیر پا، زیر کفش را پاک می کند. آیا زمین آسفالت هم باشد، پاک کننده است؟ در مورد زیر کفش گفته اند که حتما باید با راه رفتن نجس شده باشد و با راه رفتن هم پاک شود، اگر زمین پاک کننده است، چه فرقی می کند نجاست زیر کفش از چه طریقی به زیر پا رسیده باشد؟
۳- درباره سگ که آیا رفع نجاست از آن میشود کرد؟
۴- چرا جانورانی مثل سوسک که بیماری زا هستند، نجس دانسته نشده اند.
۵- ظرف ولوغ سگ را باید تغییر کرد تا پاک شود، این در حالی است که سگ اگر با بدن و لباس ما برخورد کند آن را می شویم، فرق این دو در چیست؟
۶- اگر خاکمالی برای زوال عین نجاست است، آیا با مواد شوینده جدید که خیلی هم قویتر از خاک هستند نمی توان عین نجاست را پاک کرد؟
۷- چرا با آب کر یا جاری یک مرتبه شستن کفایت میکند هر چند این آب به صورت اندک باشد اما اگر آب قلیل را با فشار زیاد بریزیم روی نجاست باید حداقل دوبار و در مواردی سه بار انجام شود؟

چکیده نظرات استاد ارائه کننده

بحث :

۱- برای زوال عین نجاست روش خاصی نیست. اما برای تطهیر محل منتجس بعد از زوال عین، روش خاصی است.
۲- درباره اینکه نجاست با راه رفتن ایجاد شده باشد یا از طریق دیگر و همچنین طهارت پای مصنوعی و پاک کنندگی آسفالت نیز نظرها اختلافی است.
۳- نجاست سگ ذاتی است مگر سگی که در نمکزار بیافتد و به نمک تبدیل شود که به دلیل استحاله شدن پاک می شود.
۴- موضوع نجاست و طهارت به معنی کیفی و تمیزی نیست و نجس ندانستن آنها به معنی کیف نبودن هم نیست که لزومی به اجتناب کردن از آن نباشد.
۵- موضوع خاکمالی تنها درباره ظرف سگ آمده و یک استثناء است. بحث خاکمال کردن ظرف ولوغ سگ به بحث موضوعیت و طریقت باز می گردد. موضوع خاکمالی به صورت استثناء بعد از عام آمده است، موضوعیت داشتن آن برای فقها احراز شده است. پس طریقت ندارد که در مورد شیوه پاک کردن آن بتوان جایگزین تعیین کرد.
۷- آب جاری به دلیل متصل بودن هر چند کم باشد و آب کر به خاطر مقدار در معرض از دست رفتن این خصوصیت نیست اما در آب قلیل به محض برخورد نجاست با آن، آب نجس میشود و دیگر پاک کننده نیست.

جمع بندی داور

در این کرسی علاوه بر تعریف مطهرات و بیان اقسام مطهرات از منظر شیعه و اهل سنت، شبهاتی مورد بررسی قرار گرفت: ۱- روش رفع نجاست ۲- عمومیت یا خصوصیت حکم پاک کنندگی زمین در مواردی سنگ فرش و پارکت و ... ۳- شیوه پاک کردن ولوغ سگ ۴- بررسی دلیل نجاست سگ و تفاوت آن با سایر موجودات پلید ۵- دلیل تفاوت حکم پاک کنندگی آب قلیل و کر ۶- موضوعیت یا طریقت خاکمال ولوغ سگ در رفع نجاست آن. آنچه از بحث حاصل شد این است که در شرع مقدس پاسخ شبهات مطرح در مطهرات به زیبایی بیان شده، ولی مساله موضوعیت و طریقت در پاک کننده ها بحث مهمی است که ممکن است با توجه به دیدگاه مجتهدین موجب توسعه حکم شرعی مطهرات در اعصار آینده شود از این رو پژوهش در این زمینه ضروری است.